

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Putin passa a l'acció
El cap del Kremlin obté el permís del Parlament per enviar tropes a territori ucraïnès i, per la seva banda, el govern de Kíev demana ajuda a l'OTAN.

10
anys

Indemnitzacions al Carmel
El govern anuncia que pagarà 6.000 euros als veïns del Carmel que tornin a casa. Els afectats troben insuficient la quantitat.

20
anys

Sis regions
Catalunya s'organitza en 6 regions per planificar els seus serveis. El Parlament aprova el pla territorial general per als següents 35 anys.

Avui és festa

Miquel
Berga

Dentadures

En algun lloc vaig insinuar que la precarietat que presentava la dentadura de Josep Pla els darrers anys de la seva vida va tenir una influència decisiva en el desenvolupament de la cuina catalana moderna. El gran pioner –el cuiner Josep Mercader del Motel Empordà de Figueres– va corregir textures de plats tradicionals per adaptar-les al lamentable estat de les dents de l'escriptor i, potser sense adonar-se'n, va canviar els gustos d'una generació de catalans. Al seu millor llibre, *El quadern gris*, Pla fa referència a unes dentadures molt més potents i me n'he revingut gràcies a una antologia publicada recentment al Regne Unit: textos sobre la Primera Guerra Mundial escrits per autors de vint països. Pla és l'únic autor peninsular que hi és inclòs, sens dubte

Pla, a 'El quadern gris', fa referència a unes dentadures potents

gràcies a l'esplèndida traducció que Peter Bush va fer de la seva obra: *The grey notebook*. La traducció a l'anglès és un instrument indispensable per a la projecció dels nostres escriptors. La qüestió és que els textos de Pla a l'antologia (*No man's land*, editada per Pete Ayrton) són entrades d'*El quadern gris* que fan notar com la guerra està portant una gran bonança econòmica a la neutral Espanya. Pla hi fa referència als quatre anys que fa que dura la guerra, al nombre de morts, a la quantitat de dolor, al volum de destrucció i devastació que "no es pot descriure", però després hi afegeix un d'aquells seus comentaris antològics, que ha provocat aquest article: "Hi ha ara una quantitat considerable de persones, de nous rics, que es fan posar dents i queixals d'or, de plata o de porcellana –dentadures enteres. Hi ha persones que, de natural, tenen cara de cavall. Altres tendeixen a produir el mateix efecte posant-se dentadures enormes, desproporcionades a la boca humana –vertaderes peces de dentadura cavallina." Pla ho remata comentant que, anys a venir, quan aquesta gent senti el nom Verdun pensaran: "Verdun, Verdun, ah sí... fou quan em van posar aquella dentadura, tan pesada, que me la vaig haver de treure..."

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

**Vacances
merescudes**

Joan Antoni Poch –nintaire vinculat a aquesta casa des de bon principi– comença avui les primeres vacances de la seva llarga trajectòria. La nova secció La Imatge del Dia el substituirà fins al seu retorn.

Vuits i nous 'Jet lag'

Manuel
Cuyàs

Els avions potser s'han fet per a les persones, però les persones no s'han fet per als avions. De retorn de Buenos Aires observo, a peu dret al corredor, la gent com dorm. Sembla com si un titellaire hagués deixat els ninots sobre les butaques després de la funció. Cossos rebregats i desconjuntats tapats amb mantes, rostres de cara i de perfil amb la boca oberta. El Picasso més cubista els hauria pogut pintar. També el Picasso de l'època blava, perquè la imatge de refugiats sense sostre i sense estufa és general. Els que no poden agafar el son segueixen una pel·lícula als televisors incorporats al respall del seient del davant. La llum fantasmal que la pantalla projecta sobre les seves cares els dona una apa-

rença de morts en vida o de ser víctimes d'una sessió d'hipnosi. Portem set hores de vol i en falten set més. Les hostesses es preparen per encendre els llums i repartir les safates amb menjar. Els que dormen i els que no esperen aquest moment, no perquè tinguin massa gana ni els faci goig ni profit el que els serveixen, sinó perquè és una manera de passar el temps. L'operació de desplegar la tauleta on s'ha de col·locar la safata està reservada als més primers. A partir de la talla quarantavuit de cintura la safata s'ha d'acomodar directament sobre la panxa i s'ha de menjar els fideus com els orientals, acostant el plat a la boca i no la boca al plat. Un avió és un estat d'excepció on la llibertat de moviments i la dignitat queden suspeses. L'armari de guardar les escombres a les cases és més ample que els lavabos.

ANTHONY GARNER

Demà, quan arribem, tots, els que no han dormit i els que ho han fet d'una manera tan precària, tindrem *jet lag*. De petit en diem "tenir el son girat". Les criatures, quan dormien massa de dies, de nit estaven desvetllades perquè tenien "el son girat". Hem de dir ara que les criatures o les persones que han fet una migdiada massa llarga tenen *jet lag*? Sobre aquesta alteració del son sempre he trobat que se'n fa molta comèdia: "No serveixo per res perquè acabo d'arribar d'un viatge llarg i tinc *jet lag*." D'un maldit o d'un cirurgià que ha-

gués d'entrar a la sala d'operacions ho entendria. Però els altres? Tenir el son girat un dia a l'any o a la vida no és tan dramàtic. Per què es parla tant, doncs, del *jet lag*? Per presumir de *jet lag*? Què és *lag*?

L'avió enorme ens diposita a Roma i els que hem d'arribar a Barcelona n'hem d'agafar un altre de molt més petit. La distància entre seient i seient és tan ampla que s'hi pot dormir gairebé estirat. No cal intentar-ho perquè el trajecte no arriba a les dues hores. Perdonin: és una burla? No podria haver anat al revés?